



MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, 15 września 2020 r.

DUS.III.501.61.2020.ES

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku

W związku z wystąpieniem z dnia 18 sierpnia 2020 r. znak: III.7066.285.2020.AS dotyczącym wpływu przepisów tzw. tarczy antykryzysowej umożliwiających obniżenie pracownikom wymiaru czasu pracy, na sposób wyliczenia zasiłku macierzyńskiego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.) przedsiębiorca, u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie COVID-19, może zwrócić się z wnioskiem o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy, w następstwie wystąpienia COVID-19¹. Rozwiązanie to ma na celu przetrwanie przejściowego kryzysu wywołanego COVID-19 i utrzymanie miejsc pracy w dłuższej perspektywie czasowej.

Obniżenie pracownikowi wymiaru czasu pracy jest dokonywane na podstawie porozumienia zawieranego pomiędzy pracodawcą a związkami zawodowymi albo przedstawicielami pracowników, na czas ustalony w porozumieniu. Tak więc pracodawca w porozumieniu ze związkami zawodowymi lub przedstawicielami pracowników decyduje o zakresie stosowania mniej korzystnych warunków zatrudnienia, w tym grup pracowników, których mają dotyczyć postanowienia takiego porozumienia. Wśród pracowników, dla których

¹ Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.),

zdecydowano się na obniżenie wymiaru czasu pracy wraz z obniżeniem wynagrodzenia, znalazły się również osoby pobierające świadczenia z ubezpieczenia chorobowego.

Odnosząc się do przepisów regulujących podstawę wymiaru zasiłków przysługujących ubezpieczonym będącym pracownikami uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 870), podstawę wymiaru zasiłku z ubezpieczenia chorobowego przysługującego pracownikowi stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy lub przeciętne miesięczne wynagrodzenie za pełne miesiące kalendarzowe ubezpieczenia, jeżeli niezdolność do pracy powstała przed upływem 12 miesięcy kalendarzowych ubezpieczenia.

Jednak w razie zmiany umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, polegającej na zmianie wymiaru czasu pracy, podstawę wymiaru zasiłku stanowi wynagrodzenie ustalone dla nowego wymiaru czasu pracy, jeżeli zmiana ta nastąpiła w miesiącu, w którym powstała niezdolność do pracy lub w miesiącach, przyjmowanych do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia chorobowego (art. 40 powołanej ustawy).

Podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju jak i innego nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż 3 miesiące kalendarzowe (43 powołanej ustawy). Zasada ta nie ma zastosowania, jeżeli między poszczególnymi okresami pobierania zasiłków miała miejsce zmiana wymiaru czasu pracy.

W związku z powyższym, ze względu na zmianę wymiaru czasu pracy i zmianę wynagrodzenia, w przypadku przerwy w pobieraniu świadczenia z ubezpieczenia chorobowego (bez względu na okres trwania przerwy) lub zmiany rodzaju świadczenia na inny (np. zasiłek macierzyński przysługujący po zasiłku chorobowym) na nowo ustalana jest podstawa wymiaru świadczenia z ubezpieczenia chorobowego.

Konsekwencją objęcia w porozumieniu niższym wymiarem czasu pracy np. kobiet w ciąży, w przypadku przerwy w pobieraniu świadczenia z ubezpieczenia chorobowego lub zmiany rodzaju świadczenia, jest ustalenie na nowo podstawy wymiaru zasiłku i niższa wysokość wypłacanego zasiłku, uwzględniającego niższe wynagrodzenie.

Podkreślić również należy, że przepisy ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa dotyczące ustalania podstawy wymiaru zasiłku dotyczą w równym stopniu wszystkich ubezpieczonych będących

pracownikami, zarówno pracownic jak i pracowników, którym przysługują zasiłki chorobowe, macierzyńskie albo opiekuńcze.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że obecnie trwają prace legislacyjne dotyczące zmiany zasad ustalania podstawy wymiaru świadczeń z ubezpieczenia chorobowego w przypadku zmiany wymiaru czasu pracy, wynikającej z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

O ostatecznym kształcie projektowanych rozwiązań zadecyduje Sejm RP.

Z poważaniem

MINISTER

z up. Stanisław Szwed

Sekretarz Stanu

/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/